

MLADÁ FRONTA a.s.

Jak na propagandu

Ruskou propagandu ať si řeší ruští intelektuálové, ne ti západní či čeští, jak je tomu v současnosti.

ROZHOVOR
str. 14–15

Restauratér v akci

Špičkový zahraniční šéfkuchař v práci na rozdíl od českých kolegů nechodí, ale běhá, říká Pavel Kumžák.

CZK/EUR • 27,020 / +0,005 Kč **CZK/USD** • 24,620 / +0,056 Kč **PX** • 919,73 / -0,32 % **EURO STOXX 50** • 3166,13 / -1,16 % **ZLATO** • 1068,10 \$ / -0,52 %

KOMENTÁŘ: ČERNÉ SVĚDOMÍ V ČERNÉ OSTRAVĚ / str. 16

Krátce

Praha vyhlásí soutěž na mobiliář

Spor mezi pražským magistrátem a společností JCDecaux o výhodnosti smlouvy na prodej reklamní plochy se blíží k finále. **str. 4**

Bývalý manažer Škody posílí Re/Max

Petr Pečenka, který ve Škodě Auto budoval síť autosalonů, bude pro realitní kancelář Re/Max řídit rozvoj franšízových poboček. **str. 5**

Dopravci lákají za volant ženy

Díru na trhu v podobě šesti tisíc chybějících řidičů mají podle dopravců pomoci zacetit ženy. Příkladem je autobusová společnost Arriva, která řeší nedostatek řidičů. **str. 6**

Část Rolls-Royce může být znárodněna

Obavy z nepřátelského převzetí strádající strategické společnosti zaměstnávají kabinet Davida Camerona. **str.10**

přečtěte si:

SPECIÁL
Energetika

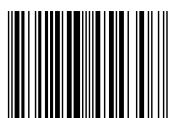
Český výzkum bez patentů

85,1
miliardy korun

šlo v roce 2014 na rozvoj vědy a výzkumu.

Foto profilmedia.cz

Česko se penězi vydanými na vědu a výzkum v přepočtu na obyvatele řadí na **desátou příčku v EU**. Výsledkem je ale pouhých **0,2 patentu** na tisíc obyvatel. Unijní průměr přitom dosahuje pětinasobku **UDÁLOSTI / str. 3**

9 771803 454307 15016

Zápisník
Dušana Kútnera

Sbírka absurdit roste

Recepty na vše. S blížícími se Vánoci stoupá počet tiskových zpráv, jejichž hlavní myšlenka (no, to je možná silné slovo) se týká různých cenových šílenství (levnější o procento!), tipů na dárky (přes rok evidentně neprodejných), upevnění vánočního stromku do stojanu (pozor, věda!) a pravd, že nejprodávanejšími dárky budou pro ženy kosmetika a pro muže elektrokosmetika. Za stálého čtení vyhadzujeme do koše.

Bravo končí. Po *Dívce* či *Hitparádě* Eso zmizí z mediální scény další dříve tak kultovní značka, jež formovala svět teenagerů – časopis Bravo. Kultovní byl nejen pro mladé slečny rozkoukávající se dychtivě po světě. Mužské pokolení nejráději pročítalo anketu, která odpovídala na pravidelné dotazy výjimečně zmatečných dívek na téma umístění jejich pohlavních orgánů či četnosti sexu ve třinácti letech. Cílová skupina se ale nemusí bát, že o rady a pravidelné dávky absurdit přijde – dávno se zabydlely na internetu.

Řekni, kde ten Ortel je. Tuzemská pobočka Mezinárodní federace hudebního průmyslu zveřejnila pravidelné týdenní statistiky stovky nejprodávanejších alb na českém trhu a nejhranějších skladeb tuzemských rádií. Hádejte, kolikrát se v žebříčcích za čtyři týdny objevilo jméno podle anket Českého slavika druhé nejpopulárnější skupiny? Ano, hádáte správně. Ani jednou.

Protagonisté dne

Pavel BĚLOBRÁDEK
VICEMPREMIÉR PRO VĚDU

Špatné propojení akademické a podnikové sféry vede k tomu, že se v Česku podává jen pětina patentů oproti průměru EU.
str. 3

Warren EAST
ŠÉF ROLLS-ROYCE

Krise strojírenské skupiny, která vyvíjí i jaderné ponorky, vede britskou vládu k úvahám o možném znárodnění klíčové části firmy.
str. 10

Nicolas SARKOZY
FRANCOUZSKÝ EXPREZIDENT

Jeho pravicoví Republikáni přispěli k porážce krajně pravicové Národní fronty poté, co v místních volbách zvítězili v sedmi regionech.
str. 12

Foto: tisk

VYSOKÁ HRA. Šéfka ERÚ Alena Vításková se má v pondělí zúčastnit jednání kabinetu o podmínkách vypsání podpory pro obnovitelné zdroje energie.

Vláda má plán B pro obnovitelné zdroje

■ Poté, co vláda neuspěla s usnesením, že ERÚ může vypsát podporu na příští rok, chce teď vydat nařízení. V něm uvede, že podporu nevyplatí, když jí to zakáže Brusel.

Jan Stuchlík

Podpora pro obnovitelné a další podporované zdroje energie se nebude vyplácet, pokud to Česku nařídí Evropská komise. Touto formulací se vláda pokusí uspokojit předsedkyni Energetického regulačního úřadu Alenu Vításkovou, která odmítá vydat cenové rozhodnutí, v němž stanoví pro příští rok podpory pro zdroje zprovozněné před rokem 2013.

Vláda by měla vydat nařízení v pondělí a do středy je bude možné připomínkovat. Klíčovou roli zřejmě sehraje Legislativní rada vlády. Ministerstvo průmyslu a obchodu, které návrh nařízení připravilo, jeho znění minulý týden projednalo s předsedou legislativní rady Jiřím Dienstbierem. Ten podle účastníků jednání s textem souhlasil. Nyní

však podle zdrojů, které jsou s přípravou nařízení obeznámeny, couvá. „Návrh nejprve musí posoudit Odbor vládní legislativy a Odbor kompatibility, pak k němu teprve zaujmu stanovisko,“ říká Dienstbier.

Vításková odmítla podporu vypsát, protože ji dosud neschválila Evropská komise. Odvolává se na posudky z Úřadu

Vításková už odmítla předschůzi usnesení vlády, podle něhož ERÚ na souhlas Bruselu s vypsáním podpory nemusí čekat. Podobně se v dopise místopředsedovi úřadu Martinu Laštůvkovi vyjádřil v polovině listopadu také antimonopolní úřad.

Ve hře je čtyřicet miliard korun ročně, na které mají provozovatelé podporovaných zdrojů podle zákona nárok. Pokud ERÚ podporu nevypíše, bude ohrožena existence desítek tisíc výroben elektřiny a tepla. První na ráně budou bioplynové stanice a výroby energie z biomasy. „Většina dostává podporu v měsíčním režimu. Kritické datum je druhá polovina února, kdy by provozovatelé měli dostat podporu za leden,“ vysvětluje Jan Habart, místopředseda Komory obnovitelných zdrojů energie.

Nejistota panuje také, co se týče řízení ERÚ po Novém roce. Od tohoto okamžiku se Vításková a místopředsedové úřadu budou nově řídit zákonem o státní službě. Podle některých právních názorů by pak Vításková musela odstoupit. Novelu, jež by tomu zabránila, budou zítra schvalovat poslanci ve třetím čtení. Senát se jí však bude zabývat až na začátku roku.

Ve hře je

40

miliard korun ročně, na něž mají provozovatelé podporovaných zdrojů ze zákona nárok.

vlády, antimonopolního úřadu či přímo Evropské komise. Po vládě žádá takovou změnu pravidel, aby mohla podporu vypsát. „Necháváme si zpracovávat externí i interní právní a odborné posudky. Připomínky zašleme v rámci připomínkového řízení,“ uvedl k návrhu mluvčí ERÚ Jiří Chvojka.

Peníze do výzkumu sice jdou, ale patentů se moc nerodí

■ Podniky loni vložily 43 miliard korun do výzkumu a vývoje. Praktické výsledky tomu však neodpovídají.

Markéta Žižková

Ve výdajích na výzkum a vývoj se tuzemsko s téměř dvěma procenty HDP řadí v rámci Evropské unie na desátou příčku. Statistickým výsledkem jsou pouhé dvě desetiny patentu připadající na tisíc obyva-

tel. Unijní průměr přitom dosahuje pětinasobku. Ukázal to analytický nástroj nazvaný inovační barometr Erste Corporate Banking 2015.

Mnoho velkých firem patenty přihlašuje přes mateřské podniky. Investují tedy v Česku, ale do zdejších statistik se to nepromítá.

„Hlavním důvodem je nízká propojenost podnikové a akademické sféry,“ vysvětlil Jan Jedlička z EU Office České spořitelny. Firmy podle něj spoluprací se školami příliš

nevěří a raději spoléhají na vlastní kapacity. Ty ovšem leckdy nestačí. „Akademický svět se v řadě případů spíše zaměřuje na maximalizaci

niků. V Česku tvoří jejich podíl na výzkumu a vývoji zhruba polovinu celkových výdajů. Čtvrtinu vynakládají vysoké školy a zbytek státní sektor. Například ve skandinávských zemích dosahují investice podniků až sedmdesáti procent.

Situace se ale podle Svazu průmyslu a dopravy mění. „V roce 2013 zdroje z podnikatelské oblasti vzrostly o 4,4 miliardy a v roce 2014 o 5,4 miliardy korun. Tento segment se tak nejvíce podílí na růstu výdajů,“ uvedl manažer pro výzkum, vývoj a inovace svazu Jan Proksch.

Za nižší množství patentů podle něj může to, že mnoho velkých firem patenty přihlašuje prostřednictvím mateřských společností. Investují tedy sice v českém prostředí, ale do tuzemských statistik se to nepromítá.

Loni šlo do vědy ze všech zdrojů 78 miliard korun, z toho ale jen miliarda na společný výzkum. „Budeme i finančně ohodnocovat, zda dochází ke kolaboratornímu výzkumu, tedy zda výsledkem jsou i patenty využívané v praxi,“ uvedl vicepremiér pro vědu Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL).

Úředníci by mohli kontrolovat, čím lidé doma topí

■ Vláda schválila zákon o ovzduší, který má chránit zdraví obyvatel.

Pravomoc zjišťovat, co lidé přikládají do svých kotlů či kamen, a popřípadě za to také ukládat pokuty, by nově mohli mít úředníci. Uvedl to vicepremiér a předseda lidovců Pavel Bělobrádek. Jeho spolustraníci se při rozhodování v kabinetu kvůli obavám z možného zásahu do práva na soukromí zdrželi hlasování. Z téhož důvodu má novela řadu kritiků.

„Klíčová změna je možnost přímé kontroly lokálních kotlů přímo v domácnostech za jasně stanovených podmínek,“ uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec (ANO). Návrh počítá s tím, že když se v jednom roce opakovaně objeví podezření na porušení

zákona, budou moci úředníci v příslušném domě zkontrolovat kotel. Nejdříve majitel dostane písemné upozornění, podruhé už na kotel přijde kontrola.

Ten, kdo ji domů nepustí, může dostat pokutu až padesát tisíc korun. Brabec přitom nepočítá s tím, že by úředníci

kontrolovali kotle proti vůli majitelů. „Pokud nebude (úředník) vpuštěn, tak se tam rozhodně nebude vlamovat,“ ujistil. Možnost kontrol přímo v domácnostech vzbuzuje u některých politických stran odpor. „Sobotka

a Babiš nedají pokoj a prolomí jednu hranici za druhou. Po bankovním tajemství je to nedotknutelnost obydlí. Socialismus je zpět,“ napsal na Twitteru šéf poslanců ODS Zbyněk Stanjura. „Já jsem tam uplatňoval výhradu, že je to zásah do domovních svobod,“ poznamenal Bělobrádek. /čtk/

Možnost kontrol přímo v domácnostech vzbuzuje u některých politických stran odpor.

Krátce

Česko přijme 37 rodin křesťanů z Iráku

Vláda souhlasí s přesídlením 37 křesťanských rodin, které utíkají před Islámským státem. Celkem 153 iráckých uprchlíků z Kurdistanu a Libanonu přijede do Česka zřejmě od ledna do dubna ve čtyřech skupinách. Na přesídlení, jež zaštitily církevní instituce, se bude podílet Nadační fond Generace 21. **Více E15.cz**

NKÚ: Schází ucelená vlastnická politika

Česko nemá jasno, se kterými firmami vlastněnými státem počítá a kterých se chce stát zbavit. Po prověře 31 podniků v hodnotě 106 miliard korun to uvedl Nejvyšší kontrolní úřad.

Vznikne pracovní skupina kvůli OKD

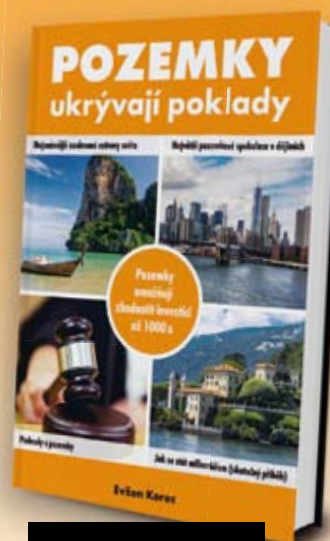
Rezort průmyslu a obchodu spolu s ministerstvem práce a sociálních věcí vytvoří pracovní skupinu pro pomoc horníkům a dalším zaměstnancům těžební společnosti OKD, jimž hrozí propouštění. Vláda odmítá finanční pomoc. /čtk/ **NÁZORY str. 16**

A151010731

INZERCE

UNIKÁTNÍ KNIHA

Pozemky umožňují zhodnotit investici až 1000x

NOVINKA

- Největší pozemkové spekulace v dějinách
- Nejznámější soukromé ostrovy světa
- Podvody s pozemky
- Jak se stát miliardářem (skutečný příběh)

**VÍCE INFORMACÍ NA
WWW.EKOSPOL.CZ/KNIHY**

Foto JCD

NA VZESTUPU. Příjmy JCDecaux z reklamy neustále stoupají. Z 173 milionů korun v roce 2005 až na loňských 190 milionů.

Praha vyhlásí soutěž na mobiliář, JCD navzdory

■ Spor mezi pražským magistrátem a společností JCDecaux o výhodnosti smlouvy na pořizování zastávek či laviček a prodeje reklamních ploch na nich se blíží podle všeho k bouřlivému finále.

Dušan Kůtner

Pražský magistrát na začátku příštího roku vypíše architektonickou soutěž na podobu městského mobiliáře, tedy zastávek MHD, laviček či třeba odpadních košů. Ten od roku 1994 bude je spravuje firma JCDecaux.

„Po vypsaní tendru začneme jednat se společností JCDecaux. Buď se dohodneme a smlouva bude pro město výhodnější, nebo smlouvu ukončíme,“ řekla deníku E15 primátorka Adriana Krnáčová.

Magistrátu vadí zejména dvě věci. První je podle

primátorky nestandardní délka smlouvy uzavřené na 25 let. Druhou fakt, že se během této doby nezvyšují příjmy města od JCDecaux z prodeje reklamních ploch na mobiliáři. Stále činí deset milionů korun ročně. Právo prodávat tuto reklamu získala právě JCDecaux výměnou za povinnost do mobiliáře investovat vlastní peníze.

Firma námitky o nevýhodnosti smlouvy důrazně odmítá. Dlouholetost smlouvy je podle šéfa firmy Pavla Slabého obvyklá i v dalších

evropských městech. V červenci například v Kodani vyhrála sesterská firma smlouvu na 15 let. „V případě budování městského mobiliáře se smlouvy vždy uzavírají s mnohaletou dobou platnosti, protože jinak nelze tak rozsáhlou investici standardně financovat,“ tvrdí.

„JCDecaux celý mobiliář vybudovala, spravuje ho, každodenně udržuje, čistí či odstraňuje následky vandalizmu. To představuje investice v řádech stovek milionů korun,“ dodává.

Podle výročních zpráv přitom JCDecaux inkasovala v roce 2005 za prodej reklamy 173 milionů korun, o rok později to bylo ještě o šest milionů více. Loni částka stoupla na 190 milionů.

Před deseti lety ale firma dosáhla zisku 58 a v následujícím roce 49 milionů korun čistého. V posledních třech letech výsledky padají – v roce 2012 činil zisk 34 milionů, předloni to byla desetina této částky a loni se firma propadla dokonce do ztráty 1,4 milionu.

V extrémním případě by se přitom město mohlo ocitnout i bez zastávek a laviček. Firma totiž tvrdí, že pokud by v novém tendru nevyhrála, je povinna svůj dosavadní mobiliář odstranit.

„Pokud by to udělali, byl by to fakticky konec jejich podnikatelských aktivit v Česku,“ kontruje Krnáčová. „Dokonce si myslím, že by město získalo soudní opatření, které by zakázalo zastávky takřkajíc odřezat,“ míní.

Po Praze na kolech

V desítkách evropských měst již fungují projekty veřejného půjčování kol zaštitěné radnicemi neboli bikesharing. V Praze zatím podobná služba funguje pouze na principu občanského sdružení Rekola. Magistrát nyní vybírá firmu, která by projekt provozovala, spustit jej chce v roce 2017. Původní odhady hovoří o prvotních nákladech 50 milionů korun do tisícovky kol a 150 stanovišť. Sám provoz by měl stát deset milionů ročně. O zakázku má zájem i JCDecaux, která své služby nabízela již dříve, i kvůli sporům ale bezvysledně. Do tendru se ale podle šéfa firmy hodlá přihlásit.

Krátce

O post ředitele ČRo se hlásí 31 zájemců

Do výběrového řízení na generálního ředitele Českého rozhlasu se radě ČRo přihlásilo 31 uchazečů. Notář teď vyřadí nezpůsobilé žádosti a příští pondělí rada vybere pět finalistů, které pozve k prezentaci projektů.

Řídící výbor ČD obměnil dozorčí radu

Novými členy devítičlenné dozorčí rady Českých drah budou bývalý šéf Státního zemědělského intervenčního fondu Tomáš Révész a finanční ředitel Vetro-pack Moravia Glass Milan Kucharčík, rozhodl řídící výbor ČD. /sin/ **Více E15.cz**

Liberecká slévárna Ferex-ŽSO je v konkurzu

Pět měsíců po zahájení insolvenčního řízení prohlásil Krajský soud v Brně konkurz na majetek liberecké slévárny společnosti Ferex-ŽSO. Věřitelům firma dluží 290 milionů korun.

PNS umožní platit kartou

Největší distributor tisku První novinová společnost začne od příštího roku zavádět v trafikách možnost plateb kartou. V lednu, v rámci pilotního provozu, připojí prvních 50 prodejen tisku, do konce roku jich má být 500.

AAA Auto otevřela pobočku v Katovicích

Skupina autobazarů AAA Auto otevřela v Katovicích svou druhou polskou pobočku. V příštím roce chce firma v Polsku otevřít další tři autocentra.

Bauer Media se loučí s časopisem Bravo

Vydavatelství Bauer Media přestane příští rok po 24 letech vydávat českou verzi časopisu pro teenagery Bravo. Prodaný náklad titulu neúnosně klesl. /čtk/

Dopravci lákají za volant ženy

■ Firmy pořádají pro ženy zkušební jízdy, nabízejí zkrácené úvazky i pracovní oděvy dámského střihu.

Jan Šindelář

Díru na trhu v podobě šesti tisíc chybějících řidičů mají podle dopravců pomoci zacelit ženy. Agitátoři je přesvědčují, že doprava dávno nežádá svaly, ale hlavně odpovědnost.

Příkladem je autobusová společnost Arriva, která řeší akutní nedostatek řidičů v severní části země. Její teplická dcera uspořádala den otevřených dveří, kde zlákala za volant 17 adeptek. Počet žen

u firmy Arriva Teplice tak k říjnu stoupl na 20, což je téměř 12 procent celkového stavu. Další řidičky jsou ve výcviku.

Zdařilou akci uspořádala Arriva na Ostravsku. „Hlásí se hodně lidé z pošty nebo paní, které pracují jako prodavačky nebo u pokladen v supermarketech,“ říká personální ředitel Arrivy Ivo Novotný. Podle něho tak Česko dohání západní sousedy, kde je podíl řidiček mnohem vyšší. Zároveň jde o reakci na mužský nezájem.

Kampaň cílenou na ženy spustil i dopravní koncern ICOM transport. „U cestujících jsou ženy-řidičky vnímány velmi pozitivně. Jsou totiž obecně vnímavější než jejich mužští kolegové,“ uvedla předsedkyně představenstva ICOM Kateřina

Kratochvílová. Uplatnění jako řidičky prý hledají především matky po rodičovské dovolené. Celkem má firma za volantem na tři desítky žen, jen letos jich přibude zhruba deset.

Do náborů žen se pustil i českobudějovický Jihotrans. „Z ergonomického hlediska dnes práce řidičky autobusu není pro ženu nevhodná, nespravuje se na cestě, i výměnu pneu provádí zásahové vozidlo,“ říká předseda představenstva Miloslav Mrkvička. Nejde přitom pouze o autobusy. Jihotrans má už jedenáct žen i za volantem kamionu.

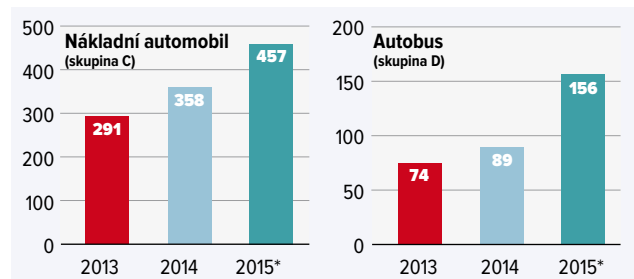
Řidičky kamionů verbuje i CS Cargo. Mimo jiné jim nabízí pracovní oděv ženského střihu, kosmetiku a dvakrát ročně Den péče o ženy.

Foto: čtk

VOLANT JE PRO KAŽDÉHO. Ženy dnes často usedají za volant autobusu. Výjimkou už ale nejsou ani řidičky kamionů.

Kolik řidičských průkazů získaly ženy

* k 1. prosinci

Pramen: ministerstvo dopravy

INZERCE

NĚJAKÁ VTIPNÁ HLÁŠKA?

Vám nestačí ty
v Městečku South Park? *

* A v Griffinových,
Takové moderní rodince a dalších?

DNES
22.00

Prima COMEDY CENTRAL

Chovatelé prasat a dojnic dostanou 600 milionů

Zemědělci, které poškodil pokles cen vepřového a mléka kvůli menší poptávce z Číny, zrušení mléčných kvót, ale i ruské embargo na dovoz potravin, dostanou mimořádnou výpomoc. Vláda na ni vyčlenila celkem 600 milionů korun.

Peníze půjdou napůl z rozpočtu Evropské unie a napůl z rozpočtu ministerstva zemědělství. Podle návrhu ministerstva by měli dotace dostat farmáři, kteří na konci letošního srpna chovali alespoň tři dojnice nebo pět prasníc. Nakonec vláda schválila, že stačí tři prasnice. Ministerstvo doufá, že peníze k farmářům dorazí nejpozději v dubnu.

Ztráty na tržbách dosáhly podle ministerstva zemědělství za letošní první pololetí

1,5 miliardy u chovatelů dojnic, u chovatelů prasníc pak přibližně 1,3 miliardy korun. Chovatelé prasat by měli dostat přibližně čtvrtinu z celkové výše dotace,

zbytek pak farmáři starající se o dojnice.

O dotaci musí zemědělci požádat do konce ledna Státní zemědělský intervenční fond. Ten pak v únoru zveřej-

ní výši podpory, protože ta bude záviset na počtu žadatelů. Podle odhadu ministerstva by mohlo jít o 1676 korun na prasnici a 1172 až 1407 korun na dojnici. /čtk/

ŠESTNÁCT SET NA JEDNOHO? Přesnou výši podpory stanoví stát podle toho, kolik farmářů se o peníze přihlásí.

Foto Renomia

Pojišťovací makléře povede Nepalová

Prezidium Asociace českých pojišťovacích makléřů si zvolilo do čela zakladatelku a ředitelku společnosti Renomia Jitku Nepalovou. Místopředsedy budou generální ředitel společnosti Insia Ivan Špirakus a majitel firmy I. P. Trust Ivan Paparega.

Asociace má 76 členů, kteří uskutečňují téměř 75 procent všech makléřských obchodů. Za rok 2014 zprostředkovali pojistné 20,3 miliardy korun. /čtk/

Foto profimedia.cz

A151010776

INZERCE

Český systém kvality služeb
Czech service quality system

PODNIKATELÉ V TURISMU PROZRADILI, CO KOMPLIKUJE ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY SLUŽEB V OBORU

Úlevu od přemíry administrativy a větší počet vhodných uchazečů o práci by podnikatelům v turismu přinesl proces zlepšování kvality služeb jejich podniků. Vyplývá to z průzkumu agentury CzechTourism a společnosti STEM/MARK, realizovaného v rámci právě probíhající kampaně Česko – naše destinace, která podporuje domácí cestovní ruch.

V průzkumu byli čeští podnikatelé v cestovním ruchu dotazováni na vnímání kvality služeb, výběr zaměstnanců, porovnání se zahraničím i hlavní potíže, jež podle nich odvětví cestovního ruchu zatěžují. Průzkumu realizovaného počátkem listopadu se zúčastnilo přes 300 subjektů z ubytovacích, wellness a restauračních zařízení, cestovních kanceláří, turistických informačních center a dopravců v ČR.

Málo vhodných uchazečů

Kamenem úrazu je podle dotázaných mimo jiné nízký počet vhodných uchazečů o zaměstnání. Největší je na tom Zlínský, Liberecký a Královéhradecký kraj. Nejlépe naopak Praha. Celkem 52 % podnikatelů se shodlo, že další překážkou bránící zlepšení kvality služeb v cestovním ruchu je byrokracie.

Přes dvě třetiny dotázaných má za to, že příjemné chování je při pohovoru klíčové. Jako další významný faktor uvedli odbornou praxi a pracovní zkušenosti. Jazykovou vybavenost zařadili na čtvrté místo.

Příjemné vystupování je nejvíce ceněno při pohovorech ve wellness centrech. Odborná praxe se hodnotí jako důležitá hlavně u stravovacích zařízení, jazyky pak u cestovních kanceláří. Naopak nepříliš důležitou roli u pohovoru hrají diplomy a výuční listy.

Oporou podle průzkumu může být jednotný hodnotící systém kvality služeb, který by mohly využívat všechny subjekty cestovního ruchu. Nejvíce o takový systém stojí cestovní agentury. Podle projektového manažera Jakuba Martináka se právě Ministerstvo pro místní rozvoj ČR snaží skrze Český systém kvality služeb pomoci subjektům v cestovním ruchu zvýšit jejich konkurenceschopnost: „Systém vychází z jednoduchých zásad řízení kvality, přičemž jeho filozofií je poznání potřeb zákazníka a neustálé zlepšování kvality poskytovaných služeb v organizacích. Úspěšné organizace získají prestižní, mezinárodně srovnatelnou značku, která pro zákazníka představuje příslib ověřené kvality služeb a zároveň je oceněním práce všech zaměstnanců organizace.“

Vedeme si dobře

Zahraniční podniky jsou pro české podnikatele zdrojem inspirace. Zvláště to platí pro oblast gastronomie. Konkrétní nabídkou z ciziny se inspirované přes 63 % podnikatelů. Přes dvě třetiny dotázaných tvrdí, že služby v tuzemském cestovním ruchu jsou kvalitou srovnatelné se zahraničím. O tom, že jsou dokonce lepší, je přesvědčených 8 % podnikatelů.

Optimismus některých českých podnikatelů ovšem zcela nesdílejí samotní zákazníci. Průzkum zaměřený na názor Čechů, který agentura CzechTourism realizovala v září, ukázal, že právě v oblasti kvality služeb vidí čeští zákazníci ve srovnání se zahraničím velké rezervy. Až 64 % dotázaných ohodnotilo ČR v porovnání se zahraničními konkurenty jako průměrnou.

Turecký klid straší investory

■ Turecká vládní strana AKP hledá cesty k posílení pravomocí prezidenta Erdogana. Nově zvažuje vypsaní dvou referend. Turbulentní prostředí postihuje i ekonomiku.

Zdeněk Pečený

V současnosti je politicko-ekonomická situace napjatá. I přes ochladnutí vztahů s Ruskem je atmosféra v zemi klidnější než před listopadovými volbami, investoři ale v klidu nejsou.

MÉDIA POD TLAKEM. Koncem listopadu policie krotila protest proti zatčení šéfredaktora listu Cumhuriyet Cana Dundara.

V průběhu října rostl s blížícími se parlamentními volbami mezi investory optimismus a tureckému akciovému trhu se relativně dařilo, když rostl o necelých sedm procent za měsíc. Po volbách na počátku listopadu ale přišlo jen krátko-

dobé oživení následované vystřízlivěním a pádem. Za celý listopad turecké akcie odepsaly deset procent. Údaje centrální banky ukazují, že hlavním prodávajícím byli zahraniční investoři. Od voleb prodali akcie v hodnotě 300 milionů dolarů, od

začátku roku dosáhly čisté prodeje (rozdíl mezi prodeji a nákupy) akcií zahraničními investory 1,2 miliardy dolarů. „Další vývoj bude záležet na krocích vlády,“ myslí si Selim Yazici, ředitel turecké společnosti TEB Asset Management, kterou spoluvlastní francouzská BNP Paribas.

Turecko, jehož HDP by měl letos i v příštím roce růst tříprocentním tempem, má ale navzdory neklidné době lepší vyhlídky než většina konkurentů ze škatulky rozvíjejících se trhů. Rusko, Brazílie, Indie či Jižní Afrika mají horší perspektivy. „Náš očekávaný ekonomický růst je vyšší a valuace firem na burze nižší,“ říká Pınar Ugurogluová, hlavní ekonomka TEB Asset Management.

Inflace v Turecku letos dosáhne osmi procent.

Vývoj istanbulského akciového indexu National 100

Pramen: reuters

Ekonomové nicméně věří, že klesající ceny ropy ji pomohou držet pod kontrolou. Poukazují například na fakt, že plánované zvýšení minimální mzdy o 30 procent by sice pomohlo spotřebě a růstu, ale dopad na růst cen by byl negativní.

A151013141

INZERCE

FEEL THE DIFFERENCE
UŽIJTE SI ZMĚNU NA MAXIMUM

Ugurogluová: investice přijdou, až skončí sázky na oslabování liry

Populistické plány vlády pod vedením AKP vzbuzují obavy, ve srovnání s ostatními ekonomikami z ranku rozvíjejících se trhů má ale Turecko dobrou pozici, říká Pinar Ugurogluová, šéfka ekonomického výzkumu TEB Asset Management.

E15 Jaký ekonomický růst Turecka čekáte v letošním a příštím roce? Za první pololetí ekonomika rostla o 3,1 procenta. Za celý rok čekáme něco okolo tří procent. Naše oficiální prognóza je stále 3,3 procenta. Na příští rok očekávají analytici Bloombergu tři procen-

ta. Naše vlastní očekávání je o něco konzervativnější.

E15 Vláda slibuje nárůst minimální mzdy. Jaká je její výše a na kolik má vzrůst? To nás trochu děsí. Aktuálně je to tisíc lir (asi 8100 korun) čistého měsíčně. A vláda slíbila růst o 30 procent.

E15 Jaké jsou další ekonomické sliby vlády? Zvýšení důchodů o sto lir, odměny pro policii, učitele, farmáře a tak dále. Po volbách nová jednobarevná vláda slíbila, že během prvních sto dnů vládnutí předvolební sliby splní. Takže k tomu

pravděpodobně dojde v lednu 2016.

E15 Myslíte, že díky těmto slibům AKP volby vyhrála? To nevím. Myslím, že byli k tomuto populismu donuceni ostatními stranami. Všechny strany slibovaly, že budou rozdávat. Jedna slíbila zvýšení minimální mzdy rovnou o 50 procent. Takže předvolební boj se stal jakýmsi závodem ve slibování.

E15 Turecké akcie jsou ale dál v minusu, za letošek o 18 procent, a to i po nedávném růstu. Co od akciového trhu čekáte? Užili jsme si úžasný rok 2014, kdy turecké akcie posílily o 37 procent. Pak přišlo vystřízlivění. Pro příští rok nečekáme, že by Turecko bylo tím nejhorším z rozvíjejících se trhů. Ze srovnání

s Ruskem, Jižní Afrikou, Brazílií, Indonésií a Indií nevychází Turecko špatně. Náš očekávaný ekonomický růst je vyšší a valuace firem na burze nižší. Takže až přestanou zahraniční investoři sázet na další oslabení turecké liry, mohli bychom vidět příliv investic na turecký akciový trh.

Užili jsme si úžasný rok 2014, během něž turecké akcie posílily o 37 procent. Pak přišlo vystřízlivění.

E15 Jak ovlivní ekonomiku cena komodit? Jako importér komodit má Turecko dobré předpoklady pro příští rok. Na komoditách neočekáváme zásadní růst.

E15 Dotýká se Turecka slabé euro? Bohužel negativně. Protože většinu vývozu děláme v eurech, ale dovážíme v dolarech. Proto je pro nás kurz eura k dolaru důležitý, blížící se parita těchto dvou měn není dobrou zprávou pro Turecko. /pez/

A151013142

INZERCE

VOLCANO

complex

Londýn zvažuje znárodnění části Rolls-Royce

■ Obavy z nepřátelského převzetí strádající strategické společnosti zaměstnávají kabinet Davida Camerona.

Štěpán Bruner

Britská vláda s rostoucími obavami přihlíží krizi strojírenské skupiny Rolls-Royce, a pokud by se situace dále zhoršovala, zvážila by znárodnění části firmy. Rolls-Royce vyvíjí i britské jaderné ponorky, a udržení kontroly nad touto částí podniku je tudíž pro Londýn klíčové. Informace přinesl deník Financial Times.

Rolls-Royce vydal za necelé dva roky pět varování před slabými výsledky svého hospodaření, a kabinet Davida Camerona si proto připravil několik scénářů pro zachování svého vlivu. Kromě znárodnění jaderné divize je ve hře i spojení části Rolls-Royce anebo i celé společnosti s největší britskou zbrojní skupinou BAE Systems. Jak upozorňuje agentura Reuters, sloučení s BAE Systems je života-

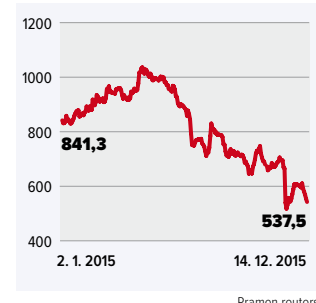
NOSÍ TRIDENTY. Vládu zneklidňuje hospodaření dodavatele pohonu pro raketový systém Trident. Raketa s jadernou hlavicí může být odpálena i z této ponorky. Snímek je ze základny Faslane.

schopnou variantou. Zbrojní skupině by se rozšířila působnost i o civilní sektor a snížila by svou závislost na ministerstvech obrany Velké Británie, Spojených států a Saúdské Arábie.

Vláda v Londýně se podle Financial Times obává, že některý ze zahraničních konkurentů Rolls-Royce by se mohl pokusit o nepřátelské převzetí firmy dříve, než se jejím novému šéfovi

Warrenovi Eastovi podaří stabilizovat finanční situaci. Zvláště když manažeři Rolls-Royce nemají zkušenost s obranou před podobnými „nájezdníky“, dodávají zdroje britského listu.

Vývoj akcí Rolls-Royce (pence/akcie)

Zájmy státu v Rolls-Royce chrání takzvané zlaté akcie, které společnosti zakazují prodat více než 25 procent své jaderné divize bez souhlasu vlády. Podíly zahraničních vlastníků pak nesmí překročit 15 procent.

Rolls-Royce není jen významným dodavatelem pro britskou armádu, ale zároveň je i největším zaměstnavatelem v britském leteckém průmyslu. Na špatných výsledcích posledních let se podepisují hlavně obranný byznys a výroba lodních motorů, nejnověji se k tomu přidává i slabá poptávka po poprodejních službách pro civilní letecké motory.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 14. 12. 2015

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,772
Čína	1	3,812
Dánsko	1	3,621
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,540
Japonsko	100	20,396
Kanada	1	17,886
Maďarsko	100	8,518
Norsko	1	2,824
Polsko	1	6,189
Rusko	100	34,725
Švédsko	1	2,884
Švýcarsko	1	25,082
Turecko	1	8,222
USA	1	24,620
Velká Británie	1	37,229

Akcie na pražské burze

14. 12. 2015

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
Cetin	172,50	-0,26
CETV	60,55	3,59
ČEZ	426,80	0,21
Erste Bank	722,80	-0,30
Fortuna	81,00	0,00
Kofola	492,00	2,71
KB	4798,00	-0,97
NWR	0,10	0,00
O2 CR	247,30	-1,16
Pegas	721,00	1,85
Philip Mor. ČR	11 850,00	-0,17
PLG	206,60	0,78
TMR	630,00	5,53
Unipetrol	160,20	-0,50
VIG	676,00	-1,29
Celkový objem (v tisících korun)	455 577,35	

Krátce

Řecko pronajme 14 letišť německému Fraportu

Řecká vláda podepsala dohodu o čtyřicetiletém pronájmu 14 regionálních letišť s německou letištní společností Fraport. Smlouva v hodnotě 1,2 miliardy eur je prvním významným kontraktem v privatizační snaze vlády Alexise Tsiprase.

Více E15.cz

Věřitelé odpustí Kubě část dluhu

Kuba uzavřela se západními věřitelskými zeměmi dohodu o svém dluhu starém více než čtvrtstoletí. Pařížský klub věřitelských zemí Kubě odpustí 8,5 miliardy dolarů navršených úroků. Země za to slíbila, že během 18 let splatí z jistiny dluhu 2,6 miliardy dolarů.

Více E15.cz

Lyže K2 se zařadí k perům Parker

Společnost Newell Rubbermaid, výrobce psacích potřeb Parker, se dohodl na koupi výrobce spotřebního zboží Jarden Corporation za 13,2 miliardy dolarů. Jarden má v portfoliu lyže K2 či campingové vybavení Coleman. /čtk/

Obchody na dluh se vracejí do přízně

■ Zájem o obchodování na úvěr roste, ve srovnání s předkriзовou úrovní je ale podstatně slabší.

přibýlo prý dlouhodobých investic a burziáni rovněž kladou větší důraz na rozložení rizik a vyplácení dividend.

Zájem o investiční půjčky vzbuzují takřka pouze zahraniční trhy. „Objemy obchodování na pražské burze dále klesají, zájem

o investování jak za vlastní peníze, tak na páku, je tak nižší,“ připomíná osud domácí burzy mluvčí Raiffeisenbank Tomáš Zavoral.

Zatímco pražská burza letos zatím ztrácí takřka dvě procenta, evropské akcie v průměru kolem šesti procent přidaly.

Jaroslav Bukovský

Čeští brokeri hlásí růst poptávky klientů po dluhovém financování jejich obchodů. Zájem drobných burziánů o některý z typů úvěrů na nákup investic prý letos vzrostl v řádu jednotek procent, obdobně hovoří i data České národní banky. Důvodem jsou podle odborníků především silnější sázky na evropské akciové trhy, které letos utěšeně rostou.

„Obecně platí, že zájem investorů roste, pokud rostou trhy, a naopak. Tento rok jsme zaznamenali mírný nárůst obchodování na úvěr,“ uvádí šéf tradingu J&T

Obchodování je nyní méně agresivní, přibýlo dlouhodobých investic a burziáni rovněž kladou větší důraz na rozložení rizik a vyplácení dividend.

Banky Jan Pavlík. „Oproti roku 2014 vidíme mírný růst objemu poskytnutých úvěrů,“ potvrzuje i Petr Žabža z Patrie s tím, že růst dosahuje několika procent. Silící zájem potvrdila i banka UniCredit či spořitelna družstvo Creditas.

Ve srovnání s předkriзовou úrovní ale zůstává zájem o investování na páku podstatně slabší. „Půjčku na nákup cenných papírů v současné době využívá jen malá část našich klientů. V obecné rovině to souvisí s důsledky finanční krize před sedmi lety a změnami investičních strategií klientů, které se od té doby odehrály,“ vysvětluje Marek Hatlapatka z Cyrrusu. Obchodování je podle něj nyní podstatně méně agresivní,

A151013598

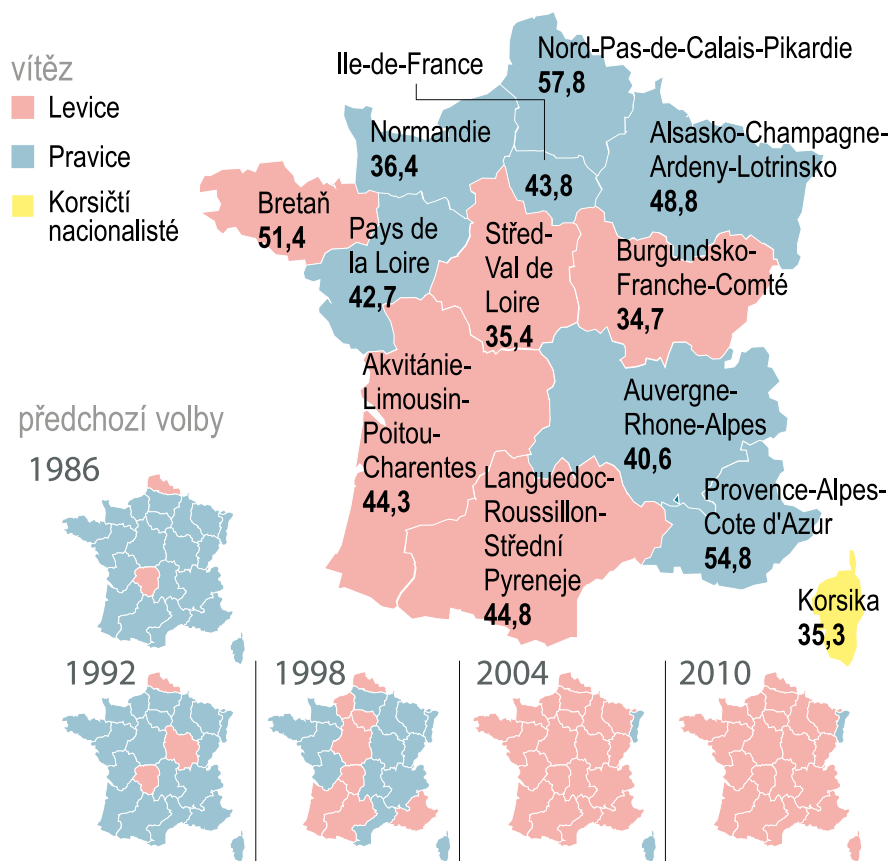
INZERCE

**PŘÍPADY
1. ODDĚLENÍ**

Druhá řada úspěšného seriálu
od 4.1. každé pondělí ve 20:00 na ČT1.

Česká televize www.ceskatelevize.cz

Výsledky regionálních voleb ve Francii (v procentech)

Pramen: čtk

Národní fronta nakonec propadla

■ Francouzští voliči zhatili ve druhém kole regionálních voleb týdenní naděje krajních nacionalistů.

Marian Hronek

Výsledek francouzských voleb není pro žádnou stranu důvodem k bouřlivým oslavám. Deník Le Monde jej považuje za „neradostné vítězství“ socialistů a Republikánů a neúspěšnou Národní frontu (FN) jako „poraženou, ale posílenou“.

FN se po prvním kole regionálních voleb mohla pochlubit prvenstvím v šesti regionech. Zároveň získala největší podíl hlasů ze všech stran. Druhé kolo však nacionalistickému uskupení Marine Le Penové přineslo hluboké

zklamání. Přes 40 procent hlasů získala strana bývalého prezidenta Nicolase Sarkozyho, která bude řídit sedm ze třinácti krajů. Levice vedená socialisty v čele s Françoisem Hollandem ovládla s 29 procenty pět regionů. NF má 27 procent hlasů, ale regionálně propadla, takže nepovede žádný kraj.

Obrat v preferencích francouzská média vysvětlují tak, že ve druhém kole hlasovali voliči, kteří týden před tím zůstali doma, a k účasti je přiměla až obava z rostoucího vlivu FN. K neúspěchu krajně pravicové strany přispěla také dohoda mezi socialisty a Republikány, kteří raději stáhli některé kandidáty, než aby nechali zvítězit FN. Předsedkyně strany Le Penová obvinila tradiční strany z komplotu

a dezinformační kampaň vůči FN. „Opravdu se nacházíme v systému dvou protichůdných stran. Už ale nejde o pravici a levice, ale globalisty a patrioty. Globalisté jsou ti, kdo usilují o rozpuštění Francie v obřím globálním magmatu.“ Podle šéfky strany jsou socialisté a Republikáni pro Francii stejným zlem.

Politologové jsou přes neúspěch FN znepokojeni její rostoucí podporou. Hlasy jí dalo 6,8 milionu voličů, což je nejvíce v historii strany. Podpora tradičních soupeřících stran se během let hluboce mění. Koncem osmdesátých let pravice ovládala téměř všechny kraje, v roce 2004 se ale situace obrátila a kromě jediného kraje všude zvítězila levice.

NÁZORY str. 16

Rusko prý v boji proti IS podporuje rebely, ti to popírají

Ruské letectvo podniká denně desítky leteckých úderů na podporu opoziční Svobodné syrské armády (FSA), která bojuje proti ozbrojencům z hnutí Islámský stát. Oznámil to včera náčelník ruského generálního štábu Valerij Gerasimov. Počet povstaleckých bojovníků z FSA v provinciích Homs, Hamá, Halab a Rakka podle něj neustále roste.

O pomoci některým jednotkám opoziční FSA, tedy povstalecké skupiny, která bojuje proti režimu prezidenta Bašára Asada, mluvil minulý týden již ruský prezident Vladimir Putin. „Poskytli jsme jim leteckou podporu, stejně tak i syrské armádě, a pomohli jsme jim se zbraněmi, municí a dalšími dodávkami,“ dodal.

Zatímco ale Putin zněl jednoznačně, jeho mluv-

čí Dmitrij Peskov o pár hodin později uvedl, že prezident měl na mysli, že Rusko posílá zbraně a další dodávky syrským vládním jednotkám a nikoli FSA. Vzdušnou podporu ale prý poskytují oběma. Prohlášení mluvčího Kremlu je považováno za pokus

zmírnit případnou reakci ze strany Bašára Asada, který označuje FSA a další umírněné povstalecké skupiny za teroristy. Jakoukoli

přímou podporu Moskvy včera popřeli i zástupci povstalců, z ruských leteckých úderů mají prý prospěch jenom nepříteli. FSA je složena z mnoha skupin, Rusové ale konkrétně neuvědli, kterou z nich podporují. Ty nejmocnější jednotky v rámci FSA mají vojenskou podporu ze strany Saúdské Arábie a Spojených států amerických. /čtk/

Prohlášení mluvčího Kremlu mělo hlavně uklidnit Asada, který bojovníky FSA označuje za teroristy.

Krátce

Merkelová: Uprchlíká krize je historickou zkouškou

Uprchlíká krize je historickou zkouškou pro Evropskou unii. Na sjezdu své Křesťansko-demokratické unie v Karlsruhe to řekla německá kancléřka Angela Merkelová, zároveň ale vyjádřila přesvědčení, že EU v krizi obstojí. Zdůraznila však, že je třeba pracovat na snížení počtu běženců, kteří do EU i do Německa přicházejí.

Porošenko chce zbavovat separatisty občanství

Ukrajinský prezident Petro Porošenko navrhne zákon, aby schválili zákon umožňující zbavit donbaské separatisty ukrajinského občanství, protože „v podmínkách války“ musí mít země podobný nástroj k dispozici. Na východě zhruba pětáctýřicetimilionové Ukrajiny žijí v povstaleckých takzvaných lidových republikách asi dva miliony lidí. Většina z nich podporuje separatismus.

Obama nevyklučuje v roce 2016 návštěvu Kuby

Americký prezident Barack Obama je ochoten v nadcházejícím roce navštívit Kubu, pokud tato komunistická země poskytne svým občanům rozsáhlejší demokratické svobody. Zatím jediným prezidentem Spojených států, který během funkčního období ostrovní zemi navštívil, byl v lednu 1928 Calvin Coolidge. /čtk/

*S blížícím se koncem tohoto roku, bychom Vám rádi poděkovali za vaši spolupráci a důvěru.
Přejeme Vám veselé Vánoce a šťastný nový rok.*

*As the end of the year approaches, we would like to thank you for collaboration and confidence.
We wish you a Merry Christmas and Happy New Year.*

Vyhrocený boj s ruskou propagandou jen přibližuje válku

■ Na vývoji vztahů Ruska se Západem se podílejí také obavy z kremelské propagandy. Snaha západních politických elit s ní bojovat ale vede k dalšímu vytváření textů, které vtahují čtenáře do jedné skupiny a vyhraňují je proti skupině druhé, upozorňuje **Jan Křeček**.

Jan Vávra

ES Brusel oficiálně bojuje proti ruské propagandě. Nemůže se ale stát boj proti propagandě jen další propagandou vycházející z předpokladu, že Západ má při současném napětí s Ruskem objektivní pravdu? Je také otázkou, zda je vůbec možné v geopolitice s kategorií objektivní pravdy operovat. S pochybnostmi ve věci objektivní pravdy souhlasím. Ale když mluvíme o propagandě, nejde až tak moc o fakta a jejich správnost, ale spíš o rámcování příběhu, úhel pohledu, zdůraznění

něčeho a upozadění něčeho jiného... Pomožme si přirovnáním k reklamě, to je vlastně taková spotřebitelská propaganda. V reklamách moc lží nenajdeme, ale těžko je budeme pokládat za nestrannou informaci pro spotřebitele, že?

ES Druhá věc, které bychom si měli na propagandě všimnout, je ten zažitý názor, že se týká jen nějakých autoritářstvějších režimů. Jak je to ve společnostech, které se nazývají svobodné a demokratické? Jediný rozdíl je tedy nakonec v tom, že my se tváříme, že média ve volnotržním kapi-

talismu nejsou propagandistická a média v režimu, kde neplatí jen a pouze volný trh, propagandistická jsou. Na všechna média je ale třeba se v principu dívat jako na propagandu. Vždy odrážejí nějaký pořádek hodnot, víru, zdravý rozum, zkratka ideologii.

ES Jde tedy o standardní a v podstatě nevyhnutelný propagandistický souboj? Jestli současná situace přináší něco nového, tak je to pocit blížící se války, ve kterém se hodí používat militarizační slovník. V podstatě je ten střet výkladů vždycky jedna propaganda proti druhé pro-

pagandě. Vždycky někdo má zdroje, jimž přisuzuje důležitost, stejně tak i zdroje, na které se dívá s podezřením. V tomto procesu pak figuruje nevědomý uspořádaný soubor hodnot a vlastně potom záleží jen na tom, jaké hodnoty zrovna převládají. Texty našich médií ale většinou nejsou o nic „čistší“ či méně propagandistické než texty někoho jiného.

ES Je zmíněné ovzduší války důsledkem i konkrétního výkladu vztahů Ruska se Západem jakožto obnovené rivality?

Teď si kladu otázku, nakolik se tato atmosféra týká běžné české veřejnosti. Nemyslím tedy politické elity či lidi, kteří svou politickou identitu stavějí na tom, že bojují různé války – ať už minulé či se snaží rozjet nové. Každopádně ve válce nejsme. To naskakování na černobílé role ji jenom přibližuje. Navíc ve válce se moc nediskutuje. Spíše bychom se měli snažit debatovat a něco se dozvídat, dokud to ještě jde. Myslím, že ty snahy o vyvolávání nějakého ohrožení mají jen odvést pozornost. Tady bych možná hledal důvody toho, proč se nyní tak mluví o propagandě.

ES Co přesně má podle vás současný zájem o propagandu zakrýt?

!! Ruskou propagandu ať si řeší ruští intelektuálové, ne ti západní či čeští, jako je tomu v současnosti.

Těžko říct, to už spekulujeme, ale asi nepůjde o snahu přehlušit nějakou konkrétní událost či jev jako spíše o výsledek stavu, do kterého se česká veřejnost dostala po těch 26 letech po listopadu 1989. Někteří politologové mluví o konci postkomunismu, jelikož se odtud vytratila naděje a očekávání spojitelná s koncem předchozího režimu. Už pár let čím dál bolestněji zjišťujeme, že se všichni mít dobře nedáme, že štěstí jedněch je vykoupeno nouzí druhých a že se na tom tradičními politickými prostředky nic moc změnit nedá. Odrazem tohoto rozpoložení je úspěch ANO a ještě před ním Věci veřejných na úkor tradičních politických aktérů. Tyhle podnikatelské a kartelové strany jsou v podstatě spíš než politickými stranami jen marketingovými produkty, nejde v nich moc o členství nebo o program, namísto něj najdeme maximálně několik vyzdoblých témat, která zdánlivě sjednocují většinu společnosti proti nějaké ohrožující menšině – ať už to byly zkorumpované elity, zneužívači sociálních dávek nebo nějaké ohrožení zvnějšku, uprchlíci nebo právě Rusko. Asi je to zkratka, ale někde u toho sjednocování a mobilizace většiny bych hledal kořeny intenzivního zájmu o ruskou propagandu ze strany našich politických elit.

ES Na Západě ale to téma rezonuje také.

A myslíte, že tamní politické elity nepotřebují odvádět pozornost? Možná mají ty problémy trochu jiné, politická deziluze, spojená s klesající volební účastí a vzestupem

Foto: EIS, Anna Vacková

„Jestli současná situace přináší něco nového, tak je to pocit blížící se války, ve kterém se hodí používat militarizační slovník.“

nejúspěšnější propaganda je ta, o které se neví, že je propaganda. Jestliže se u RT nebo Hlasu Ameriky ví, že je to alespoň zčásti vyráběné na zakázku, tak to přece v první řadě ubližuje těm samotným stanicím.

45 Vratme se k průjezdu amerického konvoje Českem, který se setkal s poměrně vřelým přijetím. Do jaké míry ale sloužilo vyjádření sympatií k NATO a do jaké míry antipatií k tuzemským přátelům Ruska pod vedením Jiřího Vyvadila?

Byly hlasy, které tvrdily, že to má být demonstrace síly jako poselství vůči Rusku. To asi tak může být. Ale když se podíváme na ty domácí dopady, tak to už byla umělá hra, která se ovšem hodila oběma stranám. Vyvadil si prožil svých pár minut slávy, stejně tak ti vítací. Ale že by to bylo něco, čemu věnovat velkou pozornost, to si nemyslím.

45 Proč ji ale tomu ti lidé věnovali?

To se dostáváme k otázce, jestli byla první slepice, nebo vejce. Asi ta událost ve chvíli, kdy již získala mediální odezvu a pozornost překračující určitý práh, vyvolala dojem, že stojíme před zásadním střetem a je potřeba se někam přidat. Nakonec se také projevil stále rostoucí význam sociálních sítí v politickém procesu a odlišná schopnost, nebo spíše neschopnost, je efektivně používat. Vždyť se přece jasně ukázalo, jak to Vyvadil neumí, jak se mnoho lidí, kteří by s ním třeba rádi spustili akci, stali vlastně obětí těch mladších, pro něž je prostředí internetu domácím hřištěm. To skoro nabralo až rysy kyberšikany. Bavíme-li se i o využití nových médií k propagandistickým účelům, tak to nefunguje pokaždé stejně. Najednou

ti mladší ji dokonce umějí líp. Zvládnou dokonce rozložit i tu druhou stranu.

45 Dá se ale říct, že dokážou propagandě i lépe vzdorovat a odhalovat ji? Na jednu stranu by to tak být mohlo, na druhou stranu jim možná chybí ta výchova Rudým právem, schopnost kritického přístupu a umění čtení mezi řádky. V prostředí nových médií neustále vznikají nové texty, ty staré ale současně doplňovány, revidovány a vyvráceny nejsou, a když ano, tak tomu nikdo nevěnuje pozornost. V tradičních médiích naopak platilo, že když bylo něco prokazatelně špatné, vyšla následně oprava a možná následovala nějaká kritická reflexe.

Nová média jsou navíc automaticky najeta na ten základní prvek, který funguje i u propagandy, že jsem předem vstřícný vůči textům podporujícím můj názor a naopak jsem ostražitý vůči těm informacím, které jdou proti němu. Tento proces se s novými médii neustále multiplikuje a multiplikuje, ale chybí v něm záchranná brzda v podobě zmíněného odkazování k minulosti. Sociální sítě by mohly být dobrým prostředím pro diskuzi a střetávání různých přístupů, ale obávám se, že v něm nacházíme spíše oddělené přitakávací komunity. Tady je jasné zadání pro takzvané názorové vůdce. Sociální sítě postavené na „lajcích“ a počtech „followerů“ je plodí jak na běžícím pásu, oni by se měli starat o propojování komunit namísto jejich uzavírání.

Jan Křeček (41)

Působí na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Věnuje se zejména politické komunikaci. Doktorát získal v roce 2004 za disertační práci na téma kritické analýzy diskurzu českých médií v době

pražského zasedání MMF. Je také autorem knihy Politická komunikace: od res publica po public relations, která vyšla v roce 2013.

populistických stran je tam rozjetější, ale ten princip bude stejný. Jasným zadáním intelektuálů má být kritický přístup k vlastnímu establishmentu. Úkolem kritického intelektuála či intelektuálky je upozorňovat na domácí problémy, domácí manipulace nebo v našem případě domácí propagandu. Ruskou propagandu ať si řeší intelektuálové, ne ti západní či čeští, jako je tomu v současnosti.

45 Nejsme nakonec znovu svědky vztahu dvou odlišných mediálních systémů, jako tomu bylo právě v době studené války?

Spíše Západ zjišťuje, že nemá komunikační hegemonii. Ale to bylo vidět už dříve. Viz al-Džazíra. To je televize dělaná přesně podle amerického modelu. A brzy se po zahájení jejího vysílání ukázalo, že oni jsou schopni přinést několik vět z prohlášení Bin Ládina. Každý zastánce

západního modelu svobody médií by to měl přece vítat, aspoň se přímo od pachatele dozví, čím svoje hrůznosti vysvětluje nebo omlouvá. Kde je nabídka, tam je poptávka, žádné poručnictví, žádný dvojitý metr v přístupu do médií. Podobná je i reakce na ruskou státní televizi RT, dřívější Russia Today, která vysílá v angličtině. RT je důsledná v tom, že se vlastně ani za nic nemaskuje. Když se vrátíme na začátek, tak

Foto: E15, Alina Vachová

Tvář dne

„Klíčová změna je možnost přímé kontroly lokálních kotlů přímo v domácnostech,

řekl ministr životního prostředí
Richard Brabec
str. 3

Foto: profimedia.cz

Komentář

Pavel Páral

Černé svědomí v černé Ostravě

Čekání na poslední díl seriálu o ostravských dolech „Kterak miliardář k miliardám a horník o práci přišli“, je už poněkud únavné. Současnou epizodu si ale producenti z NWR mohli už opravdu odpustit. Ostraváci jsou schopni generovat opravdu mnohem zábavnější anekdoty.

Firma navrhuje masivní státní podporu provozu finančně mrtvé těžební společnosti vytvářející provozní ztrátu od dávné minulosti a s tímtož výhledem do vzdálené budoucnosti. To už je zřejmě spíše produkt hormonů vznikajících v tělech stresem přetížených manažerů. Rozhodně to nemůže být ani základ pro nějaké vyjednávání s vládou. Nápad totiž neřeší vůbec nic z toho, co by mělo být řešeno. Především je jasné, že existují části OKD, které mají šanci přežít po očištění od dluhů a nějaké

restrukturalizaci. U dalších částí není jasné, jaká je jejich hodnota. A něco, jako třeba důl Paskov, mělo být uzavřeno již dávno. Management firmy se ale o nic takového nestará. Pořád předstírá, že firma je nadále životaschopná.

Hotovost na účtu ale hoří jak kerosín v motoru stíhačky a ceny uhlí na světových trzích dál klesají. Na platy možná ještě nějaký čas bude. Ale třeba o dostatečnosti povinných rezerv

Vláda by měla říci, že situaci v OKD má v rukou majitel, který se pomoci nedočká. Nenastane žádná sociální apokalypsa, byť pro horníky to bude těžké.

na rekultivaci důlních děl bych se na místě Českého báňského úřadu pro jistotu přesvědčil. Bankrot je na dohled. Vyjednávání s vládou o nějaké pomoci je tak spíše než realistickou cestou k záchraně jen pokusem členů představenstva a dozorčí rady pořádit si alibi. Hlavně pro okamžik, až bude někde nějaký státní zástupce zva-

žovat, zda se oddalováním vyhlášení insolvence nedopustili nějakého trestného činu.

Vláda by se k situaci na Ostravsku měla postavit čelem a jasně a nahlas konstatovat, že situaci OKD má plně v rukou majitel, tedy společnost NWR, která se žádné státní pomoci nedočká a musí konat.

Nenastane žádná sociální apokalypsa, byť pro samotné horníky to bude obtížné období, v němž stát může pomoci programy pro předčasné odchody do důchodu, rekvalifikacemi a dalšími metodami, které se osvědčily při jiných případech masového propouštění. Mimočodem třeba při rekultivacích uzavřených šachet bude práce zcela jistě více než dost. Některé šachty navíc jistě budou schopny těžbu udržet a insolvenční správce je jistě bude schopen velmi rychle prodat, stejně jako jiné provozně udržitelné části firmy.

Zarputilý odpor managementu NWR ke standardnímu řešení situace OKD je vlastně nepochopitelný. Vysvětlit se dá jen obavami, že by insolvenční správce mohl v účetnictví zúčastněných firem zjistit cosi, co by nikdo mimo tu správnou partu neměl vědět. A to, že zde má někdo v černé Ostravě černé svědomí, je docela znepokojující.

Glosa

Neprohra Le Penové

Výsledky regionálních voleb ve Francii jsou dobrou zprávou. Ale jen do té míry, že se podařilo zabránit tomu, aby krajní pravice poprvé v historii převzala vedení některé z oblastí. Žádný dlouhodobější optimismus není na místě. Kdybychom si chtěli vypůjčit slovtvorbu bývalého prezidenta Václava Klause, šel by výsledek Marine Le Penové bez uzardění označit za neprohru.

Zisk historického počtu hlasů i obrovské množství sil, které museli hlavní političtí rivalové společně vynaložit, aby Národní frontu porazili, to jsou ingredience, které svou sladkostí Le Penové bohatě vyrovnají mírnou hořkostí vlastního volebního výsledku. Pokud se socialisté i republikáni intenzivně nezamyslí, je jen otázkou času, kdy ani jejich ad hoc mocenská dohoda nebude na Národní frontu stačit. A jestli se Le Penové jednou podaří porazit obě hlavní strany najednou, bude to konec Francie, jakou dnes známe.

Martin Čaban

Kresba: Milan Kounovský

Syrská opozice zřejmě našla společnou řeč

■ Jak bude vypadat budoucí Sýrie? Diplomatické úsilí o nalezení cesty z vleklé občanské války se stupňuje. Poslední schůzka syrských opozičních sil v Rijádu vypadala celkem povzbudivě.

NEPŘÍTEL ČÍSLO JEDNA? Ozbrojené skupiny si nedovedly představit zahájení mírových rozhovorů s Asadem. Teď už to připouštějí.

Radek Palata

Sýrii svítla reálná naděje na mír. Zástupci roztržité opozice vůči tamnímu režimu prezidenta Bašara Asada se na společné konferenci v saúdskoarabském Rijádu shodli, že místo ozbrojeného boje hodlají usilovat o politické řešení občanské války. Ta za více než čtyři roky trvání připravila o život na čtvrt milionu lidí. A polovinu Syřanů o jejich domovy.

OBROUŠENÉ HRANY

Skutečnost, že se Saúdská Arábie chopila iniciativy a zkusila syrskou opozici koordinovat, vzbudila příznivé i odmítavé reakce. Sjednocení barvitě syrské opozice na jedné názorové platformě je však jednoznačný přínos pro průběh mírového pro-

saúdských a dalších arabských sponzorů od Perského zálivu povede k přeměně Sýrie v jakýsi emirát, jsou zřejmě plané. Současně se zdá, že pro extremisty a teroristy z Islámského státu či al-Káidy v poválečné Sýrii místo nebude.

ISLÁM A DEMOKRACIE

Určitou arabskou váhavost nad otázkou soužití islámu a demokracie bylo cítit z prohlášení arabských vůdců z Rady pro spolupráci v Perském zálivu (GCC). Její summit proběhl souběžně s konferencí syrské opozice. V závěrech tohoto summitu se praví, že politická transformace v Sýrii by měla eventuelně vyústit ve svobodné a spravedlivé volby. Obrat „eventuelně“ tu jistě GCC neužila náhodně.

Arabská iniciativa ovšem není jedinou, která v Sýrii o něco usiluje. Zapojují se prakticky všichni velcí hráči mezinárodní scény. Od října je to především série jednání ve Vídni, která udává tón. Tohoto diplomatického procesu se v rámci takzvané Mezinárodní syrské podpůrné skupiny (ISSG) účastní arabské země, Evropská unie, Spojené státy, Rusko i Írán. Vše zastřešuje OSN. Není tedy překvapující, že prohlášení z Rijádu předpokládá v Sýrii po období politické transformace vytvoření demokratického a inkluzivního státu, což se má týkat i rovnoprávného postavení žen, jejichž účast ve vládě se nevyklučuje. Požadavek na odchod téměř půlstoletí trvajícího totalitního režimu rodu Asadů

se tedy zdá již nezvratitelný. Jedinou otázkou je způsob, jímž budou prezident Asad a jeho nejbližší spolupracovníci zbaveni moci.

ŠEST MILIONŮ DĚTÍ

Setkání v Rijádu bylo v tomto ohledu důležité, protože se tu setkala nejen politická část opozice, ale i vedení širokého spektra ozbrojeného odporu. Právě ozbrojené skupiny dlouho trvaly na odstoupení prezidenta Asada před počátkem jakéhokoli vyjednávání o politickém řešení syrského konfliktu. Nyní souhlasily, aby se začalo vyjednávat s Asadem a aby z vedení země odešel, až se bude moci úřadu ujmout přechodná vláda. To může trvat mnoho měsíců.

Mnohem aktuálnější je snaha, především ze strany OSN, dospět v Sýrii k dohodě o příměří a otevření humanitárního koridoru, a to co nejdříve. V zimě se humanitární situace Syřanů proměňuje ve skutečnou katastrofu. Zpráva Červeného kříže uvádí, že v Sýrii potřebuje naléhavou humanitární pomoc přes 12 milionů obyvatel. Téměř polovinu tvoří děti.

Doufáme, že se podaří uspořádat setkání vídeňské skupiny ISSG ještě před Vánocemi a někdy v polovině ledna pak v Ženevě první kolo jednání syrské vlády s rebely. Takové jsou zatím plány. Nikdy by se ale nemělo zapomínat hlavně na osudy válkou zbídačených lidí. Takový přístup by ostatně měl prezidentu Asadovi dodat odvahu zachovat se čestně.

Autor je publicista

Duel

Byli jste umlčováni nejhrubšími způsoby, kampaní plnou lží a dezinformací řízenou ze zlatých paláců republiky,

Není čas na oddych či triumfalismus. Nebezpečí, které představuje krajní pravice, nikam neodešlo,

řekla svým příznivcům
předsedkyně Národní
fronty Marine Le Penová

řekl francouzský premiér
Manuel Valls

Polemika

Nejsme pořadatelem slavičků

Pavel Novák

(Ad Mattoni už není... při smyslech, E15, 2. 12., str. 18)

Mattoni není pořadatelem ani organizátorem ankety Český slavík. Jsme generálním partnerem ankety a z této pozice nemáme žádné právo ovlivňovat výsledky nebo zasahovat do pravidel ankety. Rozhodně se naše společnost neztotožňuje s rasistickými či xenofobními názory. Partnerstvím ankety Český slavík nevyjadřujeme podporu žádnému konkrétnímu interpretovi, ale vždy pouze dlouholetou podporu celé české hudební scény.

Martin Pohl alias Řezník byl v roce 2013 vyřazen ze soutěže Mattoni Hvězda internetu. To je jen jedna ze slavičích subkategorií, jejímž pořadatelem je Mattoni. Byl vyřazen, protože systematicky a explicitně zobrazuje ve svých videoklipech a textech extrémní násilí, například ubližování ženám. Právní rozbor potvrdil, že z pohledu platných pravidel soutěže a zákonů České republiky bylo povinností pořadatele Hvězdy internetu daného účastníka ze soutěže vyřadit. Jinak by došlo k porušení zákona o regulaci reklamy.

Anketu Český slavík pořádá společnost Musica Bohemica, která na základě právní analýzy i vyjádření experta na extremismus došla k názoru, že kapela Ortel neporušuje ani pravidla ankety ani zákony. A že nejde o extremismus. My jako generální partner můžeme vyzvat všechny, aby se do příštího ročníku ankety Český slavík aktivně zapojili, dali hlas svému oblíbenému interpretovi a pomohli ukázat českou hudbu v lepším světle, a to na základě hlasování veřejnosti, nikoli cestou cenzorských zásahů.

Autor je mediálním zástupcem společnosti
Karlovarské minerální vody

Pište nám

Vážení čtenáři, zajímá nás, co si myslíte.

Své názory a polemiky zasílejte na nazory@e15.cz.
Nebo s námi diskutujte na našem webu (www.e15.cz),
na Facebooku (www.facebook.com/denike15)
či na Twitteru (@E15news).

Do Rijádu nepřijela jen politická část opozice, ale i vůdci ozbrojeného odporu. To je důležité.

cesu. A právě tato platforma je klíčovým výsledkem konference v Rijádu, která se konala minulý týden.

Závěrečné prohlášení účastníků setkání celkem jasně ukazuje obroušení hran. Odpadly extrémní polohy v názorových spektrech. Platí to nejen v postojích k otázce očekávané politické transformace, ale k představám o budoucí podobě Sýrie. Obavy, že vliv

Minirecenze

HUDBA

Bombardák: Píp

(Vydavatel: Indies Scope)

I několik let po prvním albu „bigbítu pro děti“ v podobě Kašpárka v rohlíku vznikají další povedené projekty. Patří k nim i další album kluka Bombardáka, za nímž stojí trojice muzikantů Michal Dalecký, Jiří Jelínek a Filip Nebřenský a hosté jako například člen Tata boys Milan Cais. Generace současných muzikantů prostě dospěla do rodičovského věku a nejlepší snahou o to, aby potomky co nejvíce minula vlna Justinů Bieberů a nakaširované pop-music je zkrátka vlastní tvorba. Výsledkem je album odlehčených přímočarých písní, v nichž se k tradičnímu punkrocku přidávají i španělské rytmy, zadumaná nohavicovská nálada či třeba čardáš. To vše s hravými texty, které mají daleko k mainstreamovým frázím a floskulím (vždyť v jedné z písní se i regulérně kleje). Předlistopadová generace odkojená kantilénovou Včelkou Májou tiše závidí.

Dušan Kůtner

Tipy

E15

ČT2 • 21.50

MUŽI V ŘÍJI

Druhý celovečerní snímek režiséra a scenáristy Roberta Sedláčka zve do moravské dědiny na jednu nepravděpodobnou soutěž. Výsledkem je skvělá komedie.

Když umělci budovali stát

Foto národní galerie 2x

SLAVNÍ UMĚLCI. Na výstavě bude k vidění i tvorba Emila Filly (obrázek vlevo) nebo návrh československého pavilonu na světové výstavě Expo 58 v Bruselu.

■ Výstava Budování státu zachycuje umělecká díla, která pomáhala vytvářet českou národní identitu. Pro plné docenění však je třeba sáhnout i po stejnojmenné knize, která výstavu doprovází.

Ivan Adamovič

Mnoho lidí se dnes cítí být ohroženo infiltrací zvenčí a dávají hlasy různým „vlasteneckým“ mluvčím či umělcům. Ve vyhrocené době přichází výstava a publikace Budování státu: Reprezentace Československa v umění, architektuře a designu. Je to poslední výstup dlouhodobého granty podpořeného výzkumu národní a kulturní identity.

„Stát, ostatně stejně jako národ, není nic přirozeného a nutného,“ uvádí jedna z hlavních autorek Milena Bartlová v úvodním textu. Již samotný rozdíl mezi slovy stát a národ je poměrně komplikovanou záležitostí. Jistě je, že obojí není nějakou objektivní realitou, ale

konstrukcí. A „státní umění“ potom není umění odrážející požadavky státu, ale často přímo a doslova stát budující. Neboť jedním z pilířů státu je sdílená identita. A umění či kultura je právě ideální nástroj k formování takové skupinové identity.

Samotná výstava se pak nutně potýká s různými problémy. Jedním z nich je očividný nedostatek financí, který se odrazil na její architektuře. Závažnější je, že na každou ze státních reprezentací, ať se již jedná o alegorické výjevy založení republiky, různé sochy vlasti, vlajky, mince, ukázky exportu státní kultury do ciziny a podobně, zbylo tak málo místa, že vesměs není možné pracovat s vývojem a rozdíly. Až ty by ukázaly, jak se státní identita formovala a co ji ovlivňovalo. Vidět je to zde třeba na řadě státních vlajek, kde český lev v šedesátých letech ztratil původní atributy národní tradice a získal nové, třeba rudou hvězdu nad hlavou.

Přitom tradice byla právě jednou z nejzákladnějších věcí, na které mohli architekti nové československé republiky stavět. Není divu, že důležitým rysem „státního umění“ byly nejrůznější

folklorismy. Snaha vede až k takovým symbolickým zkratkám, jakou je známý obraz legionáře Břetislava Bartoše Za svobodu malovaný v Itálii a zvoucí k účasti v legiích. Legionáře šlapající po uniformovaných vojácích zde reprezentují dva bojovníci ve stylizovaných krojích.

Co se vystavených závěsných obrazů týče, vysoké umění zde nutně nečekejte.

Expozice může působit pamětnicky, pro hlubší souvislosti je třeba obrátit se na knihu s podrobnými komentáři.

Výtvarníci ve službě národa, ať již vyžádané, nebo ne, se nemuseli setkávat s požadavky na aktuální umělecké trendy. Naopak jistá zpátečnickost byla v těchto projevech takřka žádoucí. Skutečně významní a mnohdy i zakazovaní umělci s paradoxností reálného socialismu vytvářeli umělecká díla na export. V takových

případech nevadilo, že umělec nemůže tvořit ve své vlasti. Z exportních projektů výstava představuje například bizarní zakázku výzdoby paláců iránské dynastie Pahlaví v sedmdesátých letech minulého století. Často šlo o produkci, která by domácími kritérii z politicko-estetických důvodů neprošla. Na jedné fotografii idealizované krajiny v teheránském památníku Šahjád můžeme spatřit model libereckého Ještědu, hudbu k této zakázce pak skládal legendární Zdeněk Liška.

Expozice může působit spíše pamětnicky, pro hlubší souvislosti je třeba obrátit se na knihu s podrobnými komentáři k jednotlivým, i zde nevystaveným dílům. Projekt by získal větší aktuálnost, kdyby tvůrci do výstavy zakomponovali i vizuální odkazy na stát z období listopadové revoluce a rozpadu Československa, ale této možnosti bohužel nevyužili.

Autor je spolupracovníkem redakce

Budování státu

(Veletřzní palác)

Výstava trvá do 7. února 2016

Hodnocení výstavy: 60 %

Hodnocení publikace: 90 %

Vznikl čapkovský dokument

■ Česká televize spoluprodukovala dokumentární film *Dopisy od Karla Čapka*, který odvyšl na Boží hod.

Po devadesáti letech od vzniku cestopisu Anglické listy spisovatele Karla Čapka putoval producent a režisér Ondřej Kepka po jeho stopách a natočil o tom filmový dokument, ve kterém odhalil řadu zajímavostí a tajemství. Pod názvem *Dopisy od Karla Čapka* bude snímek uveden v pátek 25.

prosinec odpoledne v České televizi na programu ČT2.

„Tento film je mým největším producentským počinem a druhým velkým dokumentem o Čapkovi. Navíc prvním, který jsem téměř celý točil v zahraničí,“ řekl dokumentarista. Během natáčení se dostal i do míst, kam se běžný návštěvník nedostane. Například do studentské jídelny v Cambridge, kam při studiích chodil Isaac Newton.

„Dostali jsme se až na ostrov Skye ve Skotsku, kde se natáčela bondovka *Skyfall*. Procestovali jsme pět tisíc

kilometrů, denně točili až 16 hodin,“ uvedl Kepka. Výbec nejtěžší bylo podle něj sehnat na tento projekt finance.

Cestopisný snímek *Dopisy od Karla Čapka* vznikl na základě inspi-race ředitelky Památníku Karla Čapka ve Strži u Dobříše a předsedkyně Společnosti bratří Čapků Kristýny Váňové. Ta před několika lety projela pravděpodobnou trasu spisova-

telovy cesty jako turistka. Společně s Kepkou pak spojili místa mapující cí nejdůležitější body Čapkovy cesty. Režisér tam přímo na místě konfrontuje Čapkův text se současností. Do filmu vstupuje svými glosami řada odborníků, doplňují ho Čapkovy původní kresby a režisérovy fotografie. Z plátna hovoří Michael

Žantovský, fyzik Jiří Grygar, bohemista Jiří Holý, skotský konzul Paul Millar či historik fotografie Petr Schaufler.

V roce 2018, kdy od Čapkovy smrti uplyne osmdesát let, má být ve vile v Praze na Vinohradech, kde žil, otevřeno muzeum. Plán vyklizení vily s původním nábytkem a vybavením připravuje radnice s Památníkem národního písemnictví a Národním technickým muzeem. Interiéry takzvaného domácího muzea by se měly objevit co nejpodobnější době, kdy ve vile Čapek žil. /čtk/

Do filmu svými glosami

vstupuje řada odborníků a doplňují ho Čapkovy původní kresby.

Příběhy ze Sudet lákají k utonutí

Iva Nevečeřalová

Skvěle napsaná kniha povídek z poválečných Sudet. Emil Hruška, žurnalista, světoběžník, historik a poradce českých europoslanců tematicky navazuje na svoji předešlou knihu *Muž dvou rakví* (2007) a ve čtrnácti krátkých příbězích nechává čtenáře hltnout temné osudy lidí z dosídlených pohraničních oblastí.

Každý příběh zvlášť by po rozpracování vydal klidně na celovečerní film. Přesto nemá malá knížečka ani sto stran! Není tu totiž ani slovo navíc. Žádné zbytečné dovysvětlování historického kontextu (a ne že by o tom právě Hruška neměl co říct), žádné podrobné popisy vlastností nebo citů hlavních hrdinů. Přesto máte při čtení pocit, že přesně chápete, co všichni ti multietnickí podivíní, opilci, násilníci, bývalí vojáci wehrmachtu a jejich ženy prožívají. Jako by velké mezery mezi písmeny a odstavci byly napěchovány tichem, které křičí, bolí, zarývá se pod kůži a nechává na duši zvláštní stín.

Kniha plyne jako temný potok lákající k utonutí. Najednou je vám jasné, proč všichni přivandrovalí Češi, Slováci, Rumuni, Bulhaři, cikáni a nevysídlení Němci pijí, bijí a často končí sebevraždou. Cítíte s nimi tu hořkosladkou lásku k domovině, která je drsnější než kdekoli jinde, a přesto je domovem, ze kterého se dobrovolně neodchází. Zároveň vše sledujete očima malého chlapce, který svět bere prostě takový, jaký je a společně se svými vrstevníky vůbec neřeší národnost ani historii předešlé generace.

Přese všechnu drsnost popsaných osudů se nedá říct, že by byla knížečka depresivní. Je plná hlubokého až fatalistického smíření, pocho-pení, lidskosti a nostalgické lásky k té bolavé pohraniční oblasti. Krásná práce, která nezabere ani hodinu čtení.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Emil Hruška:
My, hoši z pohraničí

Nakladatelství: Epocha, 2015
Hodnocení: 90 %

A151013906

INZERCE

To pravé vánoční překvapení!

z Prahy do Evropy

již za **2 199 Kč***

Rezervujte na **csa.cz**

* Cena za jednosměrnou letenku vč. tax a poplatků, počet míst je omezen. Více informací na csa.cz nebo v cestovní kanceláři.

CSA CZECH AIRLINES

Foto archiv mlf

VYBĚHANÁ POMOC. V Olivově dětské léčebně byly slavnostně vyhlášeny výsledky prvního ročníku charitativní soutěže Běh Mladé fronty. Vyběháno bylo 35 120 korun (za každý uběhnutý kilometr deset korun). Všichni partneři a organizátor soutěže následně sumu navýšili na celkových 50 tisíc korun. Šek na tuto částku předal řediteli léčebny Jiřímu Brukovi (na snímku vpravo) patron akce, ultramaratonec a zakladatel Běžecké školy Miloš Škorpil. Finanční příspěvek věnuje léčebna na sportovní pomůcky pro léčbu obezity a pořadí dětem sportovní a zdravotní pomůcky jako běžecký pás, trekingové hole, rotoped a tonometr. Během slavnostního odpoledne byl vyhlášen jako vítězný tým MasterCard s 1033 kilometry a jako nejlepší běžkyně Magda Nováková (advokátka vydavatelství Mladá fronta) s 352 kilometry, které dokázaly naběhat od 14. září do 31. října 2015. V rámci večera vystoupil dětský pěvecký sbor Elišky Erlichové.

Foto Czechtrade

PŘEDVÁNOČNÍ PREMIÉRA. Agentura CzechTrade poprvé ve své historii uspořádala setkání s nejvýznamnějšími klienty. Akce se uskutečnila v Sovových mlýnech. Zástupci téměř 70 firem měli možnost zúčastnit se komentované prohlídky expozice Františka Kupky a Toyen v Museu Kampa a pohovořit si s nejvyššími představiteli agentury. Ta jim tak chtěla poděkovat za celoroční spolupráci a představit své plány na rok 2016. Na snímku zleva ředitelka odboru marketingu a analýz Zuzana Syňková, generální ředitel agentury Radomil Doležal a ředitel sekce služeb pro exportéry Milan Ráž.

Foto Konto Bariéry

UNIKÁTNÍ VÁNOČNÍ PAPÍR. Pražská Nákupní galerie Myslbek láká v adventním čase zákazníky na neobvyklý bonus. Zakoupené dárky si mohou nechat na místě zabalit zdarma nebo za příspěvek Kontu Bariéry na pomoc lidem s postižením. Balící papír navrhli osobně Lucie Bílá, Iva Hüttnerová a Jiří Lábus (na snímku při focení kampaně). Autoři vánočních papírů nejsou náhodní. Všichni tři Kontu Bariéry dlouhodobě pomáhají. „Lucie Bílá je naší patronkou přes deset let, Iva Hüttnerová pravidelně věnuje svá díla do našich aukčních salonů, maluje nám pohlednice. Jiří Lábus je dokonce členem Rady Konta Bariéry, která každý měsíc posuzuje žádosti o příspěvek a rozhoduje o podpoře lidí s hendikepem,“ uvedla ředitelka Konta Bariéry Božena Jirků.

KOMUNIKACE CSR PROJEKTŮ. Na konci listopadu uspořádala v Praze platforma Business Leaders Forum spolu s PR.Konektorem a Českou spořitelnou diskuzní setkání zástupců odpovědných firem a médií nad současnými trendy v komunikaci CSR. Účastníci se rozešli s vědomím, že firmám se vyplatí napřít úsilí ke komunikaci jednoho tématu z portfolia svých projektů, komunikovat prostřednictvím sociálních sítí a udělat si čas na setkávání s novináři.

Foto česká spořitelna

Foto tčok

OBCHODNÍ RYCHLOSCHŮZKY. Na 70 firem se sešlo na Speed Business Meetingu v pražském hotelu Jalta, který uspořádaly Francouzsko-česká obchodní komora, Česko-německá obchodní a průmyslová komora a Obchodní komora Švýcarsko – Česká republika. Během deseti obchodních schůzek typu one-to-one představili zástupci členských firem FČOK a obou partnerských komor své produkty a služby a navázali nové obchodní kontakty. Krátké desetiminutové rozhovory poskytují možnost pro projednání budoucí spolupráce a jsou velmi efektivním způsobem rozšíření sítě obchodních kontaktů. Akci podpořila UniCredit Bank.

Foto provident financial

DLOUHOLETÉ ANGAŽMÁ. Titul Společensky odpovědná organizace letos v rámci soutěže Národní cena kvality ČR získala finanční společnost Provident Financial. Ocenění firma získala za dlouholeté intenzivní angažmá v oblasti společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje. Certifikát převzal na slavnostním večeru ve Španělském sále Pražského hradu jednatel Providentu Aleš Janků (na snímku vpravo) a manažerka finančního vzdělávání Kateřina Hrudníková (druhá zleva).

PRACOVNÍ OBĚD NA AMBASÁDĚ. Ministr dopravy Dan Ťok byl hostem debatního oběda Francouzsko-české obchodní komory, který se konal v prostorách Francouzského velvyslanectví v Praze. Hosty přivítal Constantin Kinský, předseda FČOK, u předsednického stolu s ministrem zasedl i velvyslanec Francie Jean-Pierre Asvazadourian. Otevřená diskuze se zaměřila na PPP projekty, pražský okruh, vysokorychlostní železniční tratě, došlo i na odborná témata jako složení povrchu dálnice D1 nebo legislativní úprava veřejných soutěží.

ROVNÉ PODMÍNKY V PODNIKÁNÍ. Dvě stovky odborníků řešily v Ostravě budoucnost oboru hotelnictví a restaurátérství. Konferenci zakončilo slavnostní předání cen nejlepším hoteliérům (na snímku). Konference Asociace hotelů a restaurací České republiky se konala v Clarion Congress Hotelu v Ostravě. Účastníci řešili otázky týkající se rovných podmínek v podnikání a minimalizace šedé ekonomiky. Pozvání přijala řada zahraničních přednášejících, kteří se zaměřili hlavně na udržitelnost cestovního ruchu a jeho služeb.

ČESKÝ DESIGN. V pražské Hauch Gallery se za účasti tří stovek hostů uskutečnil křest vibrátoru s názvem Whoop.de.doo designérky Anny Marešové. Ti mohli během slavnostního večera, kterým provázel herec Petr Prokop (divadlo Vosto5), poznat celý vývojový tým a nakonec si užít koncert kapely Johannes Benz. Vibrátor pokřtili Tonya Graves, Monika Načeva a Mardoša ze skupiny Tatabojs. Od ostatních vibrátorů této kategorie se Whoop.de.doo vibrátor liší, kromě minimalistického vzhledu, zejména počtem motorků a jejich uložením v celosilikonovém těle, které je i tak zcela flexibilní. Místo klasického plus/minus se vibrátor ovládá symboly, které vycházejí z Braillova písma, a tak je manipulace s ním velmi intuitivní. Protože Anna nenechává nic náhodě a důležitý je pro ni koncový zákazník, vývoj Venušiných kuliček konzultovala s gynekology, pro tento produkt přizvala na pomoc profesionální testerku.

OBĚDY PRO DĚTI. U příležitosti otevření 70. restaurace KFC na českém trhu podpořily všechny pobočky KFC společně projekt obecně prospěšné společnosti Women for Women s názvem Obědy pro děti. Restaurace KFC věnovaly peněžní dar ve výši 70 tisíc korun. Šek na tuto částku převzala z rukou marketingové manažerky KFC ČR Karolíny Alaxinové a provozního ředitele KFC a jednatele AmRest Libora Hubíka Ivana Tykač, ředitelka obecně prospěšné společnosti Women for Women a iniciátorka projektu Obědy pro děti.

DALŠÍ VŮZ BEZ BARIÉR.

V rámci společného projektu Konta Bariéry a Globus ČR Auta bez bariér byl ve Staré Pace slavnostně předán další velkoprostorový vůz organizaci, která slouží lidem s hendikepem. Automobil pomůže řešit těžkou situaci s dopravou klientů, kteří potřebují k lékaři, na úřady či jedou za kulturou nebo sportem a sami možnost dopravy nemají. Od roku 2002, kdy Auta bez bariér poprvé vyrazila do ulic, jich jezdí po celé České republice rovných pětáctiřicet.

STROMY ZA CHYBY. Sto padesát nových stromů vysázeli IT specialisté z brněnských firem Kentico a Clevermaps v Bystřici nad Pernštejnem. Výsadba proběhla v rámci dlouhodobé akce Trees for bugs (Stromy za chyby), v níž se Kentico zavázalo za každou chybu, kterou zákazníci v jejím softwaru objeví, vysadit jeden strom. Od roku 2009 její zaměstnanci vysázeli bezmála 1500 stromů, tentokrát se k nim poprvé připojili také zaměstnanci další brněnské IT firmy Clevermaps.

JUBILEUM. Muzeum romské kultury oslavilo desáté výročí existence jako státní instituce. Zůstává nadále jedinou organizací v Evropě, která systematicky a globálně mapuje dějiny a kulturu Romů a za svou činnost získalo mezinárodní uznání. Oslavy vyvrcholily Plesem desetiletí, který se konal v Brně. „Posledních deset let bylo pro rozvoj muzea klíčových. Se stálou podporou mohou Romové u nás skutečně znovu objevit a uchovat svůj historický poklad prostřednictvím originálních sbírkových předmětů. Jako organizace ministerstva kultury se muzeum mohlo začít profesionalizovat a mimo jiné i vybudovat stálou expozici Příběh Romů,“ uvedla ředitelka Muzea romské kultury Jana Horváthová (na snímku se souborem La Dansa).

Foto dne

Foto: Reuters

SUPERSTROMY. Lidé se v Singapuru účastní oslav vánočních svátků, které se konají ve slavnostně vyzdobených Zahradách u zátoky, jejichž dominanty tvoří superstromy, obří betonové konstrukce osázené vegetací z celého světa.

Výročí týdne

Plukovník Sanders – tvář KFC

■ Byznysmen, lidová figurka i marketingový idol. Tím vším se stal Harland David Sanders.

V šesti letech přišel malý Harland o tatínka. Byl nejstarší, a tak na něj připadla nevděčná role péče o mladší sourozence. Díky tomu se prý naučil velmi obstojně vařit. První práci získal v deseti letech a později vystřídal skutečnou všehochut' povolání od průvodčího přes hasiče k pojišťovákovi i dopravnímu dispečerovi. V roce 1930 Sanders provo-

zoval benzinovou čerpací stanici v malém městečku Corbin v Kentucky, které však leželo na důležité spojnici jihu Spojených států s velkými kanadskými jezery na severu. Tam začal zákazníkům připravovat smažené kuře, které servíroval v jídelně vlastního bytu přímo na pumpě. Dokázal přitom zkrátit přípravu masa a namíchal směr jedenačty druhů bylinek a koře-

ni, kterou označil Original Recipe.

Postupem času mnozí ze zákazníků přijížděli už jen kvůli Sandersovým pochoutkám. Podnikatel si přes ulici pořídil motel s restaurací a stále zdokonaloval své recepty, které držel v úzkostlivé tajnosti. Popularita jeho kuřat přerostla hranice státu Kentucky. Guvernér ho dokonce v roce 1935 za zásluhy o regionální kuchyni

jmenoval plukovníkem. Sanders této pocty – na rozdíl od jiných vyznamenaných – do konce života důsledně využíval.

Nový impuls k rozvoji přišel v padesátých letech. Plánovaný obchvat Corbinu přinutil Sanderse ke změně konceptu. V 62 letech svou restauraci zavřel, ale místo odchodu na odpočinek rozjel síť franšíz. Byl si tak jistý svými kuřaty, že pod jménem Kentucky Fried Chicken začal restaurátérům nabízet vlastní menu. Objížděl celé Spojené státy, dohody o franšízách uzavíral potřesením ruky a z jednoho smaženého

kuřete si nechával provizi deset centů. Svůj první milion vydělal v 65 letech. Za nějakých deset let se mu tak podařilo získat šest stovek restaurací. Ten největší úspěch měl ale teprve přijít – v roce 1970 měl už tři tisíce restaurací.

Třebaže Sanders své podíly prodal, dál zůstal marketingovou značkou. Ročně údajně najezdil přes čtvrt milionu mil, i když mu bylo hodně přes osmdesát. Plukovník zemřel v devadesáti letech 16. prosince 1980. Přesto na nás každý den shlíží z milionů poutačů a obalů. /mec/

Gastronomická legenda, která světu dala značku KFC, zemřela právě před

35
lety.